

Valtuustoaloite: Laaditaan Ylöjärvelle Uudistuvan energian strategia

Kaupunginvaltuusto 09.12.2024 § 118

”Ylöjärvellä on tällä hetkellä vireillä kaksi suurehkoa tuulienergiահanketta, joista ainakin toiseen liittyy myös aurinkoenergia- ja sähkövarastoratkaisuja sähkönsiirtoverkkojen lisäksi. Keskusten kaupunginvaltuustoryhmä näkee tärkeänä, että kaupungilla on olemassa strategia, jonka pohjalta kaikkia uudistuvan energian hankkeita kohdellaan tasapuolisesti ja otetaan vaikutusalueen elinkeinojen, luonnon monimuotoisuuden ja arvokkaiden kulttuurimaisemien, pohja- ja virtavesien arvot sekä asukkaiden ja vapaa-ajanasukkaiden tarpeet sekä huolet huomioon energiaratkaisuiden kaavoittamisessa ja luvituksessa.

Ylöjärvi on pinta-alaltaan laaja ja monimuotoinen kaupunki taajamineen ja kyläkeskuksineen sekä laajoine maa- ja metsätalousvaltaisine alueineen. Tämä laajuus tuo todennäköisesti tullessaan useita erilaisia hankkeita myös tulevaisuudessa. Uusiutuvan energian lähteitä ovat tällä hetkellä tuuli, aurinko, biokaasu, hake ja muu puuperäinen poltettava materiaali. Näiden lisäksi tulevaisuudessa todennäköisesti vety ja mahdolliset muut tulevaisuuden innovaatiot. Näin laaja skaala ja tulevaisuuden innovaatiot vaativat kokonaisvaltaista näkemystä ja jonkinlaisen selkärangan, johon päätökset voidaan nojata.

Ylöjärvellä sijaitsee myös koko Pirkanmaan suurin ns. hiljainen alue, jonka tärkeyttä on korostettu terveyden ja hyvinvoinnin lähteenä. Kahden kansallispuiston alueista on myös osa Ylöjärven kaupungin puolella samoin kuin niitä yhdistävä virkistysmetsä. Lisäksi kaupungin alueella on paljon kauniita eri kokoisia järviä, virtavesialueita ja kulttuurimaisemia. Näihin ja Pirkan vesi- ja maareitteihin nojautuva luontomatkailu on koko ajan kasvava elinkeino, jonka kehittymistä osa mahdollisista energiahankkeista vaarantaa. Kaupungin tulee laatia strategia, johon nojautuen erilaisia hankkeita voidaan valmistella ja tuoda päätöksentekoon tulevaisuudessa.

Keskusten valtuustoryhmä”

Toimivalta: Hallintosääntö 32 §

Päätös: Kaupunginvaltuusto päätti lähettää em. valtuustoaloitteen kaupunginhallituksen valmisteltavaksi.

Kaupunginhallitus 13.01.2025 § 17

Toimivalta: Hallintosääntö 32 §

Esittelijä: Kaupunginjohtaja

Päätösehdotus: Kaupunginhallitus päättää lähettää valtuustoaloitteen kehityspalveluille lausuntoa varten.

Päätös: Hyväksyttiin.

Valmistelija: Kehityspalvelut

Seloste ja perustelut: Ylöjärven kaupungilla on tällä hetkellä yksi kaupunkistrategia. Valmisteilla olevan strategian painopisteissä sitoudutaan hiilineutraaliuden saavuttamiseen ja luonnon monimuotoisuuden turvaamiseen. Strategiaa tarkennetaan ja toimeenpannaan talousarvion tavoitteiden, poikkihallinnollisten ohjelmien sekä osastojen ja yksiköiden toimintasuunnitelmien avulla. Johtamisjärjestelmän selkeyden kannalta on eduksi, että strategioita ei ole useampia. Kaupungin ohjelmakokonaisuutta on tarkasteltu kriittisesti ja tavoitteena on ollut vähentää ohjelmien lukumäärää, jotta toiminta tehostuu ja huomio kiinnittyy enemmän ohjelmien hallinnoinnista käytännön toimenpiteiden toteuttamiseen.

Ylöjärven vuonna 2024 päivitetty ilmastotiekartta sisältää uusiutuvaa energiaa edistäviä toimenpiteitä. Tämän lisäksi tiekarttaan sisältyy myös luonnon monimuotoisuuden turvaamiseen tähtääviä toimia sekä esimerkiksi kirjaus ristikkäisvaikutusten huomioinnista, millä tavoitellaan hankkeiden ja toimenpiteiden moninäkökulmaista arviointia.

Pirkanmaan energiasstrategia valmistui vuonna 2023. Sen keskeisimmät tavoitteet ovat maakunnan johdattaminen hiilineutraaliuteen vuoteen 2030 mennessä sekä maakunnan energiaomavaraisuuden vahvistaminen. Pirkanmaan vaihemaakuntakaavaehdotus Energia ja Elonkirjo nojaa energiasstrategiaan.

Tampereen kaupunkiseudulla on valmisteilla energian seudullinen tilannekuva, joka tuo maakunnallista työtä seututasolle. Energian tilannekuva toimii työkaluna energiasiirtymän edistämisessä seututasolla. Tämän työ perusteella voidaan tarkastella energiasiirtymää kaupungin tasolla ja sopia toimintaa ohjaavista käytännön linjauksista.

Alueidenkäyttölaisissa tullaan tarkastelemaan tuuli- ja aurinkovoimaan liittyviä reunaehtoja. Hallituksen esityksen mukaan tuulivoimarakentamista koskevat erityiset säännökset ehdotetaan säilytettäväksi muuten nykyisessä muodossaan, mutta tuulivoimayleiskaavan sisältövaatimuksiin lisättäisiin säännökset vähimmäisetasuudesta asutukseen niiden tuulivoimayleiskaavojen osalta, jotka eivät sijoitu maakuntakaavassa osoitetulle tuulivoimaloiden alueelle. Lisäksi maisemavaikutusten huomioimista vahvistettaisiin. Aurinkovoimarakentamista koskevat säännökset yhdenmukaistavat suurten aurinkovoimaloiden kaavoitusta.

Uusiutuvan energian hankkeet tyypillisesti edellyttävät ympäristövaikutusten arviointia (YVA), jossa hanketta arvioidaan laaja-alaisesti monesta näkökulmasta. Hankkeet edellyttävät lisäksi kaavallista tarkastelua. Merkittävät tuulivoimaan soveltuvat alueet on osoitettu seudullisesti maakuntakaavassa. Biovoimaloita tyypillisesti tarkastellaan kaavaprosessin ohella rakennusvalvonnan ja ympäristönsuojelun lupaprosesseissa. Aurinkokenttien osalta olisi hyödyllistä kartoittaa soveltuvat alueet kaupungin tasolla. Vuodelle 2026 on suunniteltu kartoitusta uusiutuvalla energialla soveltuvista sijoittumisalueista Ylöjärvellä. Tuloksena saadaan ohjeistusta kaavoituksen ja luvituksen tueksi. Tarkastelukohteena on erityisesti aurinkovoima. Mikäli alueidenkäyttölaki ei etene luonnostellussa muodossa, kartoitukseen voidaan ottaa

tarkastelukohteeksi myös tuulivoima ja tarpeen mukaan myös muita uusiutuvia energioita.

Toimivalta:	Hallintosääntö 32 §
Lisätietoja päätöksestä:	Kehitysjohtaja Sari Soini, 041 731 3214, etunimi.sukunimi@ylojarvi.fi
Esittelijä:	Kaupunginjohtaja
Päätösehdotus:	Kaupunginhallitus päättää ehdottaa kaupunginvaltuustolle, että se hyväksyy kehityspalvelujen lausunnon vastauksena aloitteeseen.
Päätös:	Keskustelun kuluessa Minna Sarvijärvi ehdotti, että asia palautetaan valmisteluun. Teuvo Hakanen kannatti Sarvijärven ehdotusta.

Koska oli tehty kannatettu ehdotus asian palauttamisesta valmisteluun, puheenjohtaja esitti suoritettavaksi äänestyksen nimenhuudolla siten että ne, jotka kannattavat Sarvijärven ehdotusta asian palauttamisesta valmisteluun, äänestävät jaa ja ne, jotka kannattavat asian käsittelyn jatkamista, äänestävät ei.

Äänestysesitys ja -tapa hyväksyttiin yksimielisesti.

Suoritetussa nimenhuutoäänestyksessä annettiin 3 jaa-ääntä (Hakanen, Ruuska, Sarvijärvi) ja 8 ei-ääntä (Ahonen, Haataja, Jäppinen, Kiiskinen, Luojus, Salminen, Stenman, Tiura), joten puheenjohtaja totesi, että asian käsittely jatkuu.

Hyväksyttiin kaupunginjohtajan päätösehdotus.